

Linschoten-Vereeniging

VERSLAG 100STE ALGEMENE LEDENVERGADERING, MUSEUM MEERMANNOWESTREENIANUM, DEN HAAG 14 juni 2008, 14.00 uur

Aanwezig namens het bestuur: dr. Henk den Heijer, voorzitter; drs Pieter Jan Klapwijk, secretaris;
Jan Boeré, penningmeester; dr. Hans Bonke, drs. Stefan Deconinck,
mevr. dr. Anita van Dissel, leden

Aanwezige leden: 53

1. **Opening**

Voorzitter Henk den Heijer opent deze vergadering. Drs. Leo Voogt, directeur Museum Meermanno-Westreenianum, heet de aanwezigen welkom in het museum en geeft een korte uiteenzetting van de geschiedenis van gebouw en instelling. Ook deelt hij zijn persoonlijke herinneringen aan enkele Linschotendelen met de aanwezigen en brengt hij een toast uit op de auteurs van een eeuw *Werken*.

2. **Verslag van de 99ste algemene ledenvergadering, gehouden te Den Haag op 7 juli 2007.**

Het verslag, dat voorafgaand aan de vergadering op de website van de Vereeniging is gepubliceerd en op verzoek aan de leden kon worden toegezonden, geeft geen aanleiding tot vragen en wordt derhalve vastgesteld, onder dankzegging aan de secretaris.

3. **Jaarverslag Linschoten-Vereeniging over 2007**

Ook dit verslag stond op de website en kon aan de leden worden toegezonden. Het verslag geeft geen aanleiding tot vragen of opmerkingen en wordt onder dankzegging aan de secretaris vastgesteld.

4. **Financieel jaarverslag over 2007**

De penningmeester geeft een toelichting op de jaarstukken. Deel 106 was iets goedkoper dan begroot; het geraamde tekort van € 1.400 kon daardoor worden omgebogen in een overschot van € 3.600. Van dit batig saldo wordt € 1.500 gereserveerd voor de aanschaf van stellingen voor de inrichting van de nieuwe huisvesting van de voorraad *Werken* in Enkhuizen.

Het constant blijvende ledental genereert zo'n € 20.000 aan contributie. Door de verzending per email van de contributienota's, convocaten en nieuwsbrieven kan een aanzienlijke besparing op de portokosten worden gerealiseerd. Net als in de voorgaande jaren wordt het "financiële plaatje" over een jaar derhalve bepaald door de hoogte van de productiekosten van het boek dat in dat jaar zal verschijnen en door de hoogte van de daarvoor verkregen subsidiebijdragen.

Verslag van de Kascommissie

Bij ontstentenis van de leden van de Kascommissie leest voorzitter Henk den Heijer de verklaring van de commissie voor: De Kascommissie, bestaande uit de heren T. Sinnema en C.A. Jonkheer, heeft op 3 juni 2008 ten huize van de penningmeester de boeken gecontroleerd en in orde bevonden. De vergadering wordt dan ook voorgesteld de penningmeester te dechargeren. Waarvan akte.

De heer Jonkheer had op interim-basis zitting in de Kascommissie, wegens het overlijden van de heer Martin Half. Naar een nieuw lid van de Kascommissie zal worden gezocht.

5. **Begroting 2007**

Met de forse stijging in 2007 van het eigen vermogen van de vereniging – tot € 44.000 – is een goede spaarpot gecreëerd voor de jubileumviering in 2008, die naar verwachting een aanzienlijk beslag zal leggen op de verenigingsfinanciën. De naar verhouding kostbare jubileumuitgave over Maurits Ver

Huell – de kostprijs (exclusief portokosten!) bedraagt € 35 en is daarmee gelijk aan de contributie voor het Pluslidmaatschap – staat garant voor een tekort over 2008, dat vooralsnog op € 9.300 wordt geraamd. Er is voor in totaal € 14.000 aan subsidie aangevraagd, maar het staat nog allerminst vast dat dit bedrag ook wordt binnengehaald. Ook het voor november geplande symposium zal geld kosten. Een meevaller is, dat de jubileumuitgave die vandaag wordt gepresenteerd een sluitende begroting kent.

Volgens de penningmeester is het vermogen van de Linschoten-Vereeniging voldoende om in dit jubileumjaar op te kunnen interen. De vergadering valt hem daarin bij.

6. Aanpassing contributie

In verband met de blijvende stijging van kosten stelt het bestuur voor de hoogte van de lidmaatschaps-gelden met ingang van 2009 met 12 tot 14 % aan te passen. De contributie voor gewone leden wordt verhoogd met € 2,50 naar € 22,50; de contributie voor Plusleden met € 5,= naar € 40 en die voor instellingsleden en leden woonachtig in het buitenland eveneens met € 5,= naar € 45,=. De vergadering stemt in met het voorstel van het bestuur.

7. Samenstelling van het bestuur

Bestuurslid Hans Bonke treedt conform de statuten af, maar is beschikbaar voor een nieuwe termijn. De vergadering gaat bij acclamatie akkoord met zijn herbenoeming.

8. Jubileumactiviteiten

De omstandigheden waren er in 1958 en 1983 niet naar om het vijftig- respectievelijk vijfenzeventig-jarig bestaan van de Linschoten-Vereeniging groots te vieren. De vereniging staat er nu echter goed voor en dat niet alleen in financieel opzicht. Het aantal leden vertoont nog steeds een stijgende lijn en er staan veel publicaties gepland. Alle reden dus voor een feestje, dat zal bestaan uit een aantal speciale activiteiten:

- De aftrap wordt vandaag verricht met de presentatie van de jubileumuitgave *Reizen door de eeuwen heen. 100 jaar Linschoten-Vereeniging (1908-2008)* Deze publicatie bevat de geschiedschrijving van de vereniging, een beschouwing over het reisverhaal en een overzicht van alle tot nu toe verschenen uitgaven met korte synopses.
- In het najaar wordt door de afdeling Maritieme Geschiedenis van de Universiteit Leiden een reeks colleges gewijd aan het historische reisverhaal. Journalen uitgegeven door de Linschoten-Vereeniging vormen hierbij het uitgangspunt.
- Op maandag 3 november a.s. vindt in het Maritiem Museum Rotterdam het jubileumsymposium plaats. Het thema – verleden, heden en toekomst van het reisverhaal – zal door een aantal sprekers van diverse kanten worden belicht. Een panel van deskundigen zal discussiëren over een aantal stellingen met betrekking tot de toekomst van het reisverhaal. Het programma omvat voorts de vertoning van een documentaire over een expeditie naar het Sterregebergte in Nieuw Guinea, een lezing van reizigster en publiciste Arita Baaijens en tenslotte de presentatie van deel 107 uit de reeks *Werken van de Linschoten-Vereeniging: Herinneringen aan een reis naar Oost-Indië. Reisverslag en aquarellen van Maurits Ver Huell, 1815-1819.* Het symposium wordt op maandag gehouden omdat de vereniging dan ten volle gebruik kan maken van de capaciteit van het Maritiem Museum, dat de Linschoten-Vereeniging voor die gelegenheid gastvrijheid biedt. Deelnemers aan het symposium kunnen ook de speciale tentoonstelling *Passe-partout voor Indië – Aquarellen van Q.M.R. Ver Huell.* bezichtigen, die speciaal voor de presentatie van deel 107 wordt gehouden.
- De jubileumactiviteiten worden besloten met een expositie in de Universiteitsbibliotheek Leiden van de originele boeken en kaarten waarop de delen uit de reeks *Werken* zijn gebaseerd. Bij de opening zal het verenigingsarchief formeel worden overgedragen aan de Universiteitsbibliotheek,

zodat het voor onderzoek beschikbaar zal zijn. De tentoonstelling wordt gehouden van half november 2008 tot eind januari 2009.

9. Voortgang der Werken

- Deel 107, *Herinneringen aan een reis naar Oost-Indië*. Reisverslag en aquarellen van Maurits Ver Huell, 1815-1819. wordt op 3 november a.s. gepresenteerd. Het boek wordt bezorgd door Chris F. van Fraassen en Linschoten-secretaris Pieter Jan Klapwijk.
- Deel 108, bezorgd door dr. Ben Teensma, handelt over het zogenoemde *Roteiro* van Johannes de Laet, een beschrijving van de kust van Brazilië die zich nu in de John Carter Brown Library in Providence bevindt. Deel 108 zal met betrekking tot de hoofdstukindeling van de tekst en de wijze van annoteren een “modeldeel” worden. Alle volgende delen zullen conform dit stramien worden opgezet.
- Deel 109 staat gepland voor 2010 en behandelt het journaal van luitenant-ter-zee Henricus Nijgh, die in 1873/1874 deelnam aan de Atjeh-oorlog. Het manuscript, afkomstig uit de nalatenschap van de dichter en liederenschrijver Lennart Nijgh, wordt bezorgd door dr. Herman Stapelkamp.
- Deel 110 wordt bezorgd door oud-Linschotenvoorzitter Leo Akveld. Het betreft het journaal van Cornelis Matelief en staat gepland voor 2011.
- Deel 111 (2012) is gewijd aan het journaal van de ‘Don Luis’, een schip dat werd uitgereed door de Middelburgse Commercie Compagnie en dat in 1725 rond Kaap Hoorn zeilde. Bezorger is dr. Ruud Paesie.
- Deel 112 voert de lezer naar Siam, in het voetspoor van Gijsbert Heeck. Diens reisjournaal bevindt zich in het Nationaal Archief in Den Haag en wordt bezorgd door Prof.dr. Barend Jan Terwiel. Het verschijnt in 2013.
- Deel 113 is weer een klassiek reisjournaal. Het is geschreven door Hendrik Brouwer en behandelt de aanval op het zuiden van Chili in 1643. Het journaal is – lang geleden – getranscribeerd door de toenmalige directrice van het Maritiem Museum Prins Hendrik, de vorig jaar overleden mej. J.B. van Overeem, en zal worden bezorgd door Cees Paul.

Daarmee is het publicatieschema tot en met 2014 vastgelegd.

10. Heruitgave delen 1 t/m 25

Helaas is niet alleen positief nieuws te melden. Na een uitgebreid marktonderzoek en een daaraan gekoppelde intekenactie hebben de uitgeverijen Walburg Pers en Van Wijnen moeten besluiten de geplande facsimile-uitgave van de eerste vijftwintig delen uit de reeks *Werken* af te blazen. Circa honderd geïnteresseerden hadden ingetekend – waaronder vier Linschotenleden – waar er minimaal vierhonderd intekeningen nodig waren om het project levensvatbaar te laten zijn. Doorzetten van de plannen zou derhalve financieel niet verantwoord zijn. De uitgevers beraden zich nu op een plan om individuele delen te herdrukken.

De heer Van Gelder spreekt zijn bevreemding uit over het feit dat het besluit tot stoppen nu al genomen is, terwijl de intekentermijn pas in september sluit. De uitgevers verwachten echter geen “eindsprint” in de komende maanden. Daarbij komt dat een uitgebreidere mailing een naar verhouding te grote investering zou vergen.

11. Rondvraag

- Dr. Roelof van Gelder informeert naar plannen voor de uitgave van het journaal van Van Braam Houckgeest. Bij het bestuur zijn geen plannen in die richting bekend.
- Joris Oddens informeert waarom dat het geplande deel 4 van de door J.W. IJzerman bezorgde Eerste Schipvaart nooit verschenen is. Prof.dr. F.S. Gaastra laat weten dat deze vraag in de te presenteren jubileumuitgave *Reizen door de eeuwen heen* aan de orde komt.

- Bart Coelen informeert naar de mogelijkheid om links op de verenigingswebsite te plaatsen naar andere, verwante websites. Dit was bij de vorige ledenvergadering toegezegd. Het bestuur is zich van deze toezegging bewust; e.e.a. heeft de volle aandacht. In dit verband kan nog worden opgemerkt dat de verenigingssite ook een link heeft naar de site van Het Geheugen van Nederland, waar oude delen uit de reeks werken te raadplegen zijn. Ook via de Digitale Bibliotheek der Nederlandse Letteren (Itinerario) en Google Books kunnen delen uit de reeks digitaal worden geraadpleegd.
- Bestuurslid Stefan Deconinck licht in dit verband de vernieuwde website toe. De site trekt momenteel vijftien bezoekers per dag, met 28 maart 2008 als absolute topdag (62 bezoekers). Tweederde van het aantal bezoeken is herhalingsbezoek; éénderde is incidenteel. Het leeuwendeel van de bezoekers van de website is woonachtig in Amsterdam of Rotterdam; ook het grote aantal webbezoeken uit Balk springt in het oog – met dank aan het aldaar woonachtige verenigingslid. Een nieuwe mogelijkheid op de verenigingssite is het zogenoemde “blog”, een mogelijkheid om korte nieuwtjes te *posten*. De pagina met links zal nog worden uitgebreid, onder meer met een verwijzing naar de site Google Books, waar veel historische uitgaven op te raadplegen zijn. Ook op andere historische sites zijn inmiddels links naar de Linschotensite geplaatst. Op deze manier ontstaat een waar netwerk van verwijzingen, hetgeen de belangstelling voor de Linschotensite – en meer in het bijzonder voor de vereniging – alleen maar ten goede kan komen.
- Het bestuur heeft een brief van de Hakluyt Society gekregen, waarin de Linschoten-Vereeniging wordt gefeliciteerd met het honderdjarig bestaan. Ook wordt de wens uitgesproken om op termijn tot nauwere samenwerking te komen. Voorzitter Henk den Heijer leest de brief voor. Het bestuur is vereerd met de waarderende woorden van de “oudere broer” en zal een passend antwoord formuleren.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en dankt de leden hartelijk voor hun aanwezigheid en inbreng. Na de pauze zal prof.dr. FS. Gaastra, hoogleraar Zeegeschiedenis, Instituut voor Geschiedenis, Universiteit Leiden en samensteller van de jubileumuitgave *Reizen door de eeuwen heen. 100 jaar Linschoten-Vereeniging (1908-2008)* een lezing houden onder de titel “De zoveelste Schipvaart”. De reisverhalen en journalen van de eerste reizen naar de Oost en de Linschoten-Vereeniging’. Vervolgens zal het eerste exemplaar worden aangeboden aan dr. W.H. Warnsinck – zoon van professor J.C.M. Warnsinck (1882-1943), oud-hoogleraar maritieme geschiedenis aan de Universiteit te Utrecht en oud-voorzitter van de Linschoten-Vereeniging.